

Posudek na diplomovou práci

Soňa Frýdlová, Díla rudolfinských skladatelů obsažená ve varhanním tisku Tabulaturbuch (1607), Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav hudební vědy, Praha 2006, 77 stran textu, 60 stran edic, 22 stran obrazových a textových příloh.

Předložená diplomová práce Soni Frýdlové se zabývá doposud badatelsky opomíjeným pramenem, který je uložen pod signaturou 59 C 8985 v Národní knihovně v Praze. Je to přitom pramen velice vděčný a ve své vypovídací schopnosti mnohovrstevnatý. Přináší totiž obsáhlý a po všech stránkách reprezentativní výbor z hudby určené pro klávesové nástroje, která byla komponována a hrána v Evropě kolem roku 1600. Editorem tohoto výboru byl varhaník Bernhard Schmid ze Štrasburku. Do své antologie, vydané v tiskárně Lazara Zetznera, zařadil devadesát skladeb od význačných autorů pozdní renesance. Velký prostor je vyhrazen Andreovi Gabrielimu a italským skladatelům jeho okruhu, svými skladbami jsou ve sbírce početně zastoupeni i němečtí skladatele generace Hanse Leo Hasslera. Sbírkou obsahuje skladby původní, ve smyslu jejich určení pro klávesový nástroj (fugy, canzoni alla francese, passameza, gagliardy, toccaty), ale také intavolace skladeb původně vokálních (moteta, madrigaly, canzonety). Soňa Frýdlová si z této četné a bohaté nabídky povětšinou nezpracovaných skladeb vybrala kompozice, které mají skrze osud jejich autorů blízko k hudební kultuře rudolfinské Prahy. Nutno však předem říci, že realizací své diplomové práce zadaný úkol v dobrém slova smyslu překročila.

Po nezbytném úvodu a zprávě o stavu literatury a bádání se autorka věnuje charakteristice doby, v které vybrané skladby sborníku vznikaly a stylovým tendencím, které se v rámci hudební kultury prosazovaly. V samostatné kapitole se zabývá problematikou tabulatur a varhanních intabulací v pozdní renesanci. Jsou to kapitoly kompilační, nicméně napsané obratně a ve své jednoduchosti i výstižně a sdělně. Větší pozornost pak autorka věnuje samotnému pramenu, a to v rámci detailního popisu, vnitřní a vnější kritiky a v podobě poměrně obsáhlých obrazových a textových příloh, v kterých nalezneme i autorčiny překlady předmluvy, slova k uživateli a nezbytných humanistických básní, které ve své době doprovázely každý tisk. Těžištěm práce jsou prepisy a analýzy vybraných skladeb. Jedná se o kompozice autorů, kteří měli osobní vztah k rudolfinské Praze, a to : Hanse Leo Hasslera, Jakoba Hasslera, Tiburtina Massaina a Horatia Vecchiho. Pro srovnání byla práce ještě doplněna transkripce skladeb Christiana Erbacha a Pierra Bonhomme. Autorka celkem přepsala do moderní notace 13 skladeb uvedených autorů. Každou skladbou se následně zabývá ve snaze určit její specifika a způsob její intabulace.

Práci Soni Frýdlové považuji za zdařilou. Připravovala se na ni již svými předchozími seminárními pracemi, které úspěšně předložila v rámci svého studia, a v kterých se věnovala nejstaršímu tisku instrumentálních skladeb v Čechách z roku 1517 a skladbám Hanse Leo Hasslera. Předložená práce je prvním českým pokusem o interpretaci intabulací vokálních skladeb do podoby instrumentální kompozice pro klávesový nástroj. Věřím, že její práce zaujme i další badatele zabývající se příslušným obdobím, a že zároveň přiláká pozornost interpretů. Práci Soni Frýdlové proto doporučuji k obhajobě.

PhDr. Petr Daněk, PhD.

Praha, 24.5.2006